

90 ÉVE SZÜLETETT RÉKAI IVÁN

I.

Rékai Iván

Rékai Ivánt akkor ismertem meg, amikor felvételt nyertem az Alkotó Muzsikások Társasága zeneszerző tagjai közé, vagyis 1995-ben. Feleségével, Forgács Évával mindig szívügyüknek tartották, hogy egyengessék egyesületünk ügyeit, különböző lehetőségeket találjanak arra, hogy koncerteken elhangozhassanak a Társaság komponistáinak alkotásai. Ivánt egy mindig viccelődő, bohókás embernek ismertem meg, aki jó kapcsolatot ápol kollégáival, de időnként meglepetéseket is tud okozni különböző reakcióival.

Az AMT-megbeszéléseken körvonalakban megismerhettem, hogy Iván milyen híres zenész családból származik. Kiderült, hogy a szomszédjuk a Mozsár utcában egy olyan hölgy volt, Vörös Lajosné, Lili néni, aki az én munkahelyemen, a dorogi zeneiskolában tanított korábban zongorát.

1996-ban Iván és Éva Hutyra Ferenc társaságában látogatott meg minket Esztergomban, és nálunk gyakoroltuk a Gejzír c. fuvola-zongora darabomat, amit egy tavaszi AMT-koncerten adhattam elő a fuvolaművésszel. Emlékszem, mennyire ízlett nekik az anyukám által sült rétes.

Rékai Iván a Karinthy Szalonban

Sokszor rendeztem – és a jövőben is ezt teszem – Dorogon a zeneiskolánkban vagy a városi könyvtárban AMT ifjúsági hangversenyt. Ezekre is mennyire szívesen jött Iván. Hajdu Lóránt lánya, Nelly készített is fotókat a dorogi eseményekről. Vagy azt is fel tudom idézni, amikor Éva, Iván és Büky Géza is elutazott Esztergomba, hogy átmenjünk Párkányba egy kis kirándulásra. 2024. október 4-én töltené be Iván a 90. évét.

Sajnos 10 évvel ezelőtt, 2014. szeptember 3-án halt meg. Az év november 19-én meg is emlékeztünk Ivánról egy AMT-koncert keretében.

Éva és Iván nyugdíjas korukban egy kis faluba, Majosházára költöztek. Az itteni élményeket Forgács Éva a „Majosházi mesék”-ben örökítette meg.

Rékai Iván Rékai Nándor karmester és Mosshammer Ottó hárfaművész unokája, Rékai András operarendező unokaöccse. Édesapja Rékai Miklós hárfaművész.

Rékai Iván és Hajdu Lóránt

1959-től járt a Zeneakadémiára. Sugár Rezső és Viski János tanította zeneszerzésre és zeneelméletre. Montag Lajosnál pedig nagybőgőzni tanult.

Munkahelyei: 1959–1967 zenei rendező a Magyar Rádiónál

1963-ban került a veszprémi zeneiskolába tanítani 1966-ban lett a IV. kerületi zeneiskola szolfézs-, zeneelmélet- és zeneirodalom tanára

Az 1991-ben megalakult Alkotó Muzsikások Társaságának alapító tagja, felesége pedig ügyvezető titkárja, később író tagja is.

Megemlíteném néhány művét, amelyek az AMT- rendezvényeken szólaltak meg. Ezek maradtak számomra emlékezetesek:

Korai dalok

Vocalise

Rékai Iván- Kiss József: Strófák

Rékai Iván- Batári Gábor: Őszi alkony (Chanson)

Rékai Iván- Fodor András: Hideg utak

Rékai Iván és Hajdu Lóránt

Interjú az ősökkel

Cirmos és Csóri – tréfás kantáta Varga Katalin gyermek versére (ezt Húvösvölgyi Ildikó énekelte)

Vonóstrió régi stílusban

Három dal gyermekeknek

7 kúrtduó

Kis rondó hegedűre és vonószenekarra

Csepregi György az egyik anekdotájában egy különleges hangulatú írásával tiszteleg Rékai Iván előtt, amely az emlékezés **II.** részében olvasható.

Szendi Ágnes,
az Alkotó Muzsikuskok Társasága elnöke

II.

CSEPREGI GYÖRGY

LXXXVI. ANEKDOTA

Horváth Zoltán, a társaság kissé bohém – a karrierre fittyet hányó, inkább az életnek élő, a művészetet az örömeért művelő – tagja faképnél hagyta fúvós múltját, hogy zsebében a tubaművész diplomával üvegek festésére, grafikák készítésére adja a fejét. Különösen a kis méretű, talált üvegcsék mozgatták meg a fantáziáját, apró és szürreális vízióit ezekre festette lángoló vörösekkel és álmos paszell-kékekkel, sárgákkal.

Amikor – és ez ritkán történt meg – megjelent a társaság ülésein, általában nem jött üres kézzel: az asztalokon szabálytalan alakzatokban heverték körülötte a festett üvegcsék, néhány doboz keksz és sós sütemény, miegymás, ami egy nagyobb zakó zsebéből előkerülhet.

Horváth olyan volt ilyenkor, mint a léghajós, aki csak akkor könnyebbül meg igazán, ha már minden terhét ledobálta. A kekszeket szétosztotta, a festett üvegcséket – amelyekbe valódi házi pálinkát töltött – személyre szólóan adta emlékül egy-egy tagtársának. Az maga különleges, hogy a kiállításain még volt mit kitennie a nagyérdemű elé.

Hazafelé menet, az egyik fiatal mégis absztinens szerző felajánlotta a boldogult emlékü Rékai Ivánnak, hogy tüntesse el az üvegből a szeszt, ő pedig haza viszi a már „üres” műalkotást. A közismerten bohém, kissé különc idős szerző boldogan engedett az unszolásnak: egy hajtással itta ki a pálinkát az üvegből. A másik visszacsavarta a kupakot, és eltette a Horváth-festménnyel illusztrált üveget.

– Rendes gyerek vagy – mondta Iván a fiatal szerzőnek, aztán a másik irányba fordult: – gyere Lajoska, ide még betérünk.

Szánthó Lajos és a fiatalabb kelléga természetesen bekísérték az alig szobányi, de gazdagon berendezett boltba Ivánt, aki rutinosan mozgott a fügelekvártok, kandírozott gyümölcsök sorfala között, láthatóan valami még különösebb után kutatva. Némi szemlélődés után egy, a színes üvegek között szerényen meghúzódó dobozka mellett döntött. A doboz egyszerű volt, és finom keleti tea volt benne: nem volt nagy, de sok örömet és nyugalmat sűrített magába, sok leendő teázás szertartásos, lassuló idejét. A doboz oldala kissé téglalap alakú volt, halványan csíkozott is, mint egy kottalap. Ez a kis tárgy egyszerre mert állítani valami szakrális rendet és földi örömet is. Felfedezője, Iván olyan volt ezzel a teásdobozzal, mint az aranyásó, aki a vízmosás partján

találomra megleli a legnagyobb aranyrögöt.

Azt hiszem, a történetnek itt van vége. Ezután még egy darabig együtt sétáltak hazafelé, beszélgettek is, Lajos néha hangosan felnevetett – de ez az előző pillanat a boltban: Rékai Iván a teásdobozt tartja a kezében, az arcán moccsatlan nyugalommal – meseszerű volt és talán az egyetlen lehetséges záróképe egy kerek történetnek.

Talán fél évvel Iván halála előtt volt ez, fél évvel azelőtt, hogy a rendőrök megtalálták a szomorú, elgyötört öregember testét egy diófánál. Itt még hamiskásan mosolygott, fején talán fehér tengerészsapka volt, mint gyakran, ajándékot is kapott előzőleg, festett üveget, amiből visszaadta a maradandót, az üvegfestményt és kiitta belőle a pillanat örömét, azután aranyat talált befőttesüvegek között, a kábulat tenyérnyi koncentrátumát: illatos teafüvet, halvány dobozban. Ez a történet ilyen természetű: a doboz felnyitásának mesebeli, titokzatos aktusa még hátra van, Iván a dobozt tartja a tenyerében, és – mind úgy emlékezünk, tengerészruhában áll, mint egy hajón.

III. RÉKAI IVÁN KOTTÁIBÓL

28. Rékai Iván: Öt könnyű zongoradarab gyermekeknek 1. Altató
29. Rékai Iván: Öt könnyű zongoradarab gyermekeknek 2. Kergetőzés
30. Rékai Iván: Öt könnyű zongoradarab gyermekeknek 3. Kánon
31. Rékai Iván: Öt könnyű zongoradarab gyermekeknek 4. Tréfa
32. Rékai Iván: Öt könnyű zongoradarab gyermekeknek 5. Játék

MUSIC FOR TWO HORNS

HAJDU LÓRÁNT

RÉKAI IVÁN

7 + 7 DUOS FOR TWO HORNS

TWO-ART HORN SERIES

IVÁN RÉKAI

Öt hegedűduó
gyermeknek

Fünf Violinduo
für Kinder

TMO001